

Nejčastější problémy v obci:

Vodní toky, nádrže (ne vodovod) - omezení zalévání, napouštění bazénů, mytí aut povrchovou vodou: dle § 105 a § 6 odst. 4 vodního zákona:

- jednotlivé **obecní úřady pro území své obce** - vodní zákon umožňuje ObÚ upravit, omezit, popřípadě zakázat **obecné nakládání** s povrchovými vodami, vyžaduje-li to veřejný zájem. Jedná se **u postižených vodních toků (nikoliv z vodovodů!)** zejména o omezení činností jako je mytí aut, zalévání zahrad, hřišť a napouštění bazénů vodou
- ve veřejném zájmu (odůvodnit)
- **rozhodnutí nebo opatření obecné povahy – dle okruhu adresátů**

Omezení zalévání, napouštění bazénů, mytí aut pitnou vodou z vodovodu:

- **obce či provozovatelé vodovodů** mohou z důvodu nedostatku pitné **doporučit** občanům, aby omezili činností jako je mytí aut, zalévání zahrad, hřišť a napouštění bazénů **vodou z vodovodu**

Nedostatek pitné vody ve zdroji – viz poslední část tohoto materiálu

Hydrologické problémy regionálního charakteru:

Sucho reálně – mimořádná opatření: dle § 109 vodního zákona:

I.

- = přechodný nedostatek vody, ohrožení zásobování obyvatelstva, jednorázový odběr z vodovodní sítě při zásahu apod. - **§ 109 odst. 1 vodního zákona**
- ve veřejném zájmu
- **vodoprávní úřad**: * dle § 106 vodního zákona (ORP) pro území ORP
* dle § 107 odst. 1 písm. c), popř. d) **krajský úřad** u HTV či při přesahu území ORP
- VPÚ provede zásah do práv oprávněných – **povolená nakládání s vodami upraví (změní), omezí nebo zakáže** (NERUŠÍ!) na přechodnou dobu
- **rozhodnutí nebo opatření obecné povahy (§ 115a vodního zákona)** – dle okruhu adresátů
- lze i příkazem při splnění podmínek § 150 správního řádu
- lze provést i na místě dle § 143 správního řádu
- pouze na dobu nezbytně nutnou – uvést v rozhodnutí nebo OOP
- vzor v publikaci Vzory vodoprávních rozhodnutí (str. 209 a 215)
- **důsledně musí být prokázán veřejný zájem a opatření vydáno jen na nezbytně nutnou dobu** – jinak hrozí náhrada škody ze strany oprávněných (jednalo by se o nezákonný zásah do práv dle § 8 odst. 2 vodního zákona)
- **pokud je to jen trochu možné, před vydáním opatření toto projednat s dotčenými osobami:** oprávnění, dotčení níže po toku v určitých situacích (blíže viz výklad k § 109 v „Komentáři“), účastníci řízení dle § 27 odst. 2 správního řádu (v případě vydání rozhodnutí) a další dle názoru VPÚ – **souhlas těchto osob není podmínkou povinnosti VPÚ opatření předem projednat!**
 - * není-li situace tak naléhavá, lze projednat při ústním jednání (rozhodnutí) nebo veřejném projednání (OOP)
 - * v případě rozhodnutí **lze vyloučit odkladný účinek** dle § 85 odst. 2 písm. a) správního řádu – **nutno řádně odůvodnit!**
 - * **sankce** dle § 116 odst. 1 písm. r) a odst. 2 písm. b) a dle § 125a odst. 1 písm. t) a odst. 2 písm. b) vodního zákona) – fyz. osoby do 50000,- Kč, podnikající a právnické do 100000,- Kč

SUCHO – OPATŘENÍ – materiál k 6/2021

II.

- dle § 109 odst. 2 vodního zákona – **činit opatření – při vážném ohrožení veřejného zájmu způsobené omezením či znemožněním odběrů** – **vodoprávní úřad** (opět ORP, KÚ dle rozsahu území) – **zajistí obnovení či nahrazení omezeného zdroje, nebo dovezení vody** - *např. když VPÚ zakáže nebo omezí odběry dle výše uvedeného bodu I. apod.*
- provedení není specifikováno – **volba prostředků dle uvážení VPÚ** – podmínkou je jen **projednání s příslušnými orgány** (KHS, organizace dopravy apod.)
 - * např. rozhodnutím (1. úkon v řízení) uložit právnické osobě (nebo fyzické, je-li pro to vybavena) či původci mimořádné situace, aby do doby obnovení odběrů provedla opatření k zajištění náhradního odběru vody (viz výklad k § 109 v „Komentáři“) – lze vyloučit odkladný účinek
 - * časově omezeno – odůvodněno
- **náklady:**
 - * vlastní náklady (nákup dovážené vody, odběr vody apod.) – kryto těmi, v jejichž zájmu je opatření přijímáno
 - * **VPÚ má opatření zajistit, nikoliv hradit realizaci**
 - * VPÚ bude realizaci hradit jen v případě, pokud poté bude náklady vymáhat po původci
 - * VPÚ může z vlastní iniciativy hradit určitou výši mimořádných nákladů
 - * dle obecných předpisů k náhradě škody si mohou po původci žádat náhradu i samotní odběratelé apod., kteří byli opatřením omezeni na svých právech

Od 1. 2. 2021 – platná „suchá novela vodního zákona“ – opatření vydaná vodoprávními úřady jsou pozastavena případnými opatřeními vydanými suchými komisemi kraje či státu.

Koncepční opatření:

1. MZe ve spolupráci s MŽP stále ještě připravují :

dlouhodobá strategie pro zmírnění negativních dopadů sucha a nedostatku vody + adaptace na změny klimatu

2. úkol od MZe ze dne 2. 12. 2015 pro podniky povodí: **na základě vodních stavů informovat VPÚ o nutnosti upravit podmínky při omezování odběrů vody z hlediska veřejného zájmu na využívání závlah ve prospěch zemědělské a potravinářské produkce**

3. **obecně:**

- * umožnit zadržování vody v krajině a na výstavbu vodních nádrží
- * rekonstrukce a uplatnění efektivních závlahových systémů, udržitelné hospodaření s půdou, využívání odpadních a srážkových vod, posílení zadržování vody v krajině, návrhy na obnovu a výstavbu rybníků a nádrží, zajištění předpovědních a výstražných systémů nebo zavedení úsporných technologií při stavbách
- * prověřit a realizovat možnosti rekonstrukcí vodních nádrží, odstranění sedimentů pro zvětšení zásobního prostoru
- * prověřit a zkontrolovat funkčnost vodovodních a kanalizačních soustav, aby bylo možno navrhnout nejvhodnější způsoby distribuce pitné vody
- * vytipovat zemědělské a lesní lokality, které jsou nejvíce ohroženy suchem

4. **ostatní:**

- * směřovat podporu na zajištění nových vodních zdrojů pro využití na závlahy nebo na obnovu suchem poškozených porostů
- * konkrétně zemědělci mohou ovlivnit udržení vody v krajině tím, že budou využívat pracovní technologie, které zabrání zbytečnému vysychání půdy

Nedostatek pitné vody v obci – dle zákona o vodovodech a kanalizacích:

= možnost úřední cestou preventivně řešit nastalý nedostatek pitné vody, např. v době sucha, při odstávce některého ze zdrojů apod. - § 15 odst. 4 z. č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích

- **opatření obecné povahy** - pro předem neurčený počet adresátů, tedy nezavazuje jen odběratele, nýbrž i všechny ostatní uživatele předmětného vodovodu (§ 15 ZVaK a § 171 – 174 správního řádu)

- pravomoc - **vodoprávní úřady ORP** (§ 27 odst. 2 písm. b) nebo **obecní úřady ostatních obcí** (§ 26 odst. 2 písm. c) - budou opatření vydávat podle odstavců 4 až 6 s tím, že kde se hovoří o vodoprávním úřadu, bude se tím rozumět místo toho obecní úřad dané obce.

- vydává se tzv. veřejnou vyhláškou - nejde o právní předpis obce, nýbrž o způsob, jakým je opatření veřejnosti sdělováno - realizuje se tím, že opatření je vyvěšeno na úřední desce obecního úřadu obce, který opatření vydává. Nesmí se přitom zapomenout na to, že úřední deska obce má též elektronickou podobu, tj. že opatření musí být vyvěšeno i zde.

- lze vydat na dobu nejvýše 3 měsíců

- v opatření musí být **doba konce účinnosti výslovně uvedena**, buďto uvedením konkrétního dne, nebo vymezením doby, např. "účinnost zaniká uplynutím tří měsíců ode dne vyvěšení na úřední desce zdejšího úřadu".

- **podmínkou vydání je, že nastane nedostatek pitné vody - nestačí tedy jen důvodná obava, že by nedostatek mohl nastat, nýbrž nedostatek již musí nastat:**

- nedostatek vody určitě nenastane až tehdy, když voda zcela dojde, totiž už není potřeba nikoho omezovat ve spotřebě, neboť již k žádné nemůže dojít. Nedostatkem vody tak bude situace, kdy poptávka po vodě v budoucím období, např. v nejbližších dnech, bude s vysokou mírou pravděpodobnosti vyšší, než jakou bude možné uspokojit jak ze zdrojů, tak ze zásob. Na nedostatek bude možné usuzovat při poklesu vydatnosti zdrojů pod obvyklý denní odběr v kombinaci s nepříznivými meteorologickými vyhlídkami. Vhodné by bylo, pokud by otázku nedostatku vody konkrétně definoval např. provozní řád vodovodu, popř. provozovatelská smlouva.

Podrobnější metodika k tomuto ustanovení je uvedena v ASPI u ustanovení § 15 ZVaK – podrobně tam naleznete postupy:

- Postup při vydávání opatření obecné povahy.

- Obsah opatření.

- Nedodržování opatření.